

Mateřská škola Lázně Libverda

okres Liberec, příspěvková organizace

Lázně Libverda 177, 463 62 Hejnice

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ

PROGRAM

Obsah

1	Identifikační údaje o mateřské škole	4
2	Obecná charakteristika mateřské školy	5
3	Koncepce mateřské školy	6
4	Podmínky předškolního vzdělávání	6
4.1	Materiální podmínky	6
4.2	Životospráva	7
4.3	Hygiena a zdravý životní styl	7
4.4	Psychosociální podmínky	8
4.5	Organizace, metody a formy vzdělávání	9
4.6	Vnitřní režim školy	9
4.7	Metody a formy vzdělávání	10
4.8	Řízení mateřské školy	11
4.9	Informační systém	11
4.10	Personální a pedagogické zajištění	12
4.11	Spoluúčast rodičů	12
4.12	Povinné předškolní vzdělávání	13
4.12.1	Individuální vzdělávání u dětí předškolního věku	14
4.12.2	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	15
4.12.3	Podmínky pro vzdělávání dětí mimořádně nadaných	17
4.13	Charakteristika školního vzdělávacího programu	17
4.13.1	Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání	17
4.14.2	Základy školního vzdělávacího programu	17
4.14.3	Vzdělávací obsah ŠVP	18
5	Evaluační systém	23

5.1 Přehled evaluačních činností.....	23
5.1.1 Evaluace ŠVP.....	23
5.1.2 Evaluace TVP.....	23
5.1.3 Evaluace dětí	23
5.1.4 Autoevaluace učitelky	23
5.4.5 Evaluace zaměstnanců ředitelkou	24
5.4.6 Evaluace činností školy	24
5.5. Zdroje pro hodnocení	24
6 Přílohy ŠVP.....	24
Použitá literatura	25

1 Identifikační údaje o mateřské škole

Název dokumentu:	<i>Školní vzdělávací program</i>
Název organizace:	<i>Mateřská škola Lázně Libverda, příspěvková organizace, okres Liberec</i>
Adresa organizace:	<i>Lázně Libverda 177, 463 62 Hejnice</i>
Právní forma:	<i>příspěvková organizace</i>
IČO organizace:	<i>72 74 15 11</i>
Zřizovatel:	<i>obec Lázně Libverda, okres Liberec, Lázně Libverda 16, 463 62 Hejnice</i>
Statutární zástupce:	<i>Bc. Martina Melková ředitelka</i>
Provoz školy:	<i>6:00 – 16:00 hodin</i>
Telefon:	<i>482 322 440, 607 636 711</i>
E-mail:	<i>matskola.ll.centrum.cz</i>
Číslo jednací:	
Platnost dokumentu:	<i>od 1. 9. 2024</i>

2 Obecná charakteristika mateřské školy

Kapacita školy: 20 dětí

Počet tříd: 1 třída

Počet pracovníků: 7 pracovníků (ředitelka, učitelky, asistentka pedagoga, uklízečka, kuchařka, vedoucí stravování)

Lokalita školy: Budova školy byla postavena roku 1928, provoz této školy však započal až v roce 1949. V roce 1978 probíhala rekonstrukce elektroinstalace, vodoinstalace hygienického zařízení škola je umístěna v klidném prostředí, v přírodě. Je obklopena velikou zahradou s přirozenými svahy. Zahrada je osázená okrasnými keři a ovocnými stromy. Prostory školy jsou vybaveny zahradním zařízením tak, aby umožňovaly dětem pohybové a jiné aktivity. Škola se nachází v malé obci, která je obklopena Jizerskými horami. Velmi blízko se nachází lesy i louky.

Charakter a specifika budovy: Budova je poměrně dost malá a chybí zde například tělocvična. Přístup do budovy není bohužel bezbariérový. Interiér budovy je postupně obnovován a doplněn novým vybavením. Svým vzhledem spíše připomíná několika generační rodinnou vilu, a tak je zde výhodou rodinné prostředí. Škola je velmi dobře vybavena pomůckami a hračkami. Je zde však málo prostoru na rozvíjení tělesné a pohybové zdatnosti. Budova má suterén, přízemí, jedno patro a půdu. V suterénu budovy se nachází šatna, umývárna, WC, úklidové prostory, sklad potravin a šatna zaměstnankyň. V prvním poschodí se nachází kuchyň a jídelna a prostor pro individuální vzdělávání. Poschodí spojuje úzké schodiště. Ve druhém patře je herna spojená s lehárnou.

Jídelna	17 m ²
Herna	57 m ²
Prostor pro IVP vzdělávání	14,85 m ²
Kuchyně	14 m ²
Umývárna	11 m ²
Sklad potravin a šatna	13 m ²
Chodby	18 + 13 m ²
Šatna dětí	12 m ²
WC	7 m ²

Zahrada	2 246 m
----------------	---------

V posledních letech prošla budova velkými technickými úpravami, nová instalace dětského WC ve druhém patře. V roce 2019 prošlo první a druhé patro celkovou rekonstrukcí. Došlo k úplné rekonstrukci kuchyně. Dále prošla obměnou zahrada školy, koupili se nové skluzavky a herní prvky na zahradu. Byl zakoupen nový nábytek. Škola je dobře dostupná.

3 Koncepce mateřské školy

Škola je pro dítě místem, kde v raném věku tráví podstatnou část svého času a naším cílem je, aby bylo dítě šťastné, veselé a spokojené. Vzhledem k lokalitě, ve které se naše škola nachází a s ohledem na okolní prostředí se snažíme tohoto maximálně využívat a trávit s dětmi co nejvíce času venku. Ať už při vycházce či pobytu na zahradě, dětem vštěpujeme nenásilnou formou povědomí o přírodě, životním prostředí a pomalu se jim odkrývají tajemství, která se v našem okolí, a nejen v něm ukrývají. Zároveň se přirozeně rozvíjí nejen pohybové dovednosti dětí, ale i prostorová orientace, schopnost samostatného rozhodování a kooperace mezi dětmi. Pomáháme dětem získat důvěru v sebe samé, podporujeme jejich přirozený bio-psycho-sociální rozvoj. Práce pedagogů a jejich působení na dítě pouze doplňuje výchovu v rodině, která je v raném dětství velmi důležitá, nenahrazujeme ji.

4 Podmínky předškolního vzdělávání

4.1 Materiální podmínky

Vnitřní a venkovní prostory školy splňují hygienické a bezpečnostní normy dle platných předpisů. Škola nemá dostatečně velké prostory a uspořádání vyhovující kapacitě školy. Vybavení se podle potřeby obnovuje, je zdravotně nezávadné a bezpečné. Prostory vyhovují nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Při pohybových činnostech a tělesné výchově jsme limitováni malým prostorem, který nelze stavebně upravit. Pomůcky se doplňují průběžně, tak aby splnily očekávané potřeby vzhledem k věku dětí. V herně je k dispozici přiměřené množství didaktických a námětových hraček, konstruktivních i jiných stavebnic, knih i pomůcek na kreslení a jiné kreativní činnosti. Herna je vybavena nábytkem, hračkami a pomůckami pro děti od tří let. Zahrada je velká, je členěná a upravená pro pobyt dětí. V současné době jsou na zahradě nainstalovány nové herní prvky. Všechny herní prvky na zahradách odpovídají daným předpisům, jsou pravidelně udržovány a kontrolovány podle

norem BOZP. O zahradu pečuje Obecní úřad Lázně Libverda. Zahrada nám slouží jako příjemné místo pro konání veškerých akcí pro rodiče a děti. Na údržbu zahrady jsou vynakládány nemalé prostředky, které jsou zahrnuty do rozpočtu předkládaného zřizovateli.

4.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů. Ve stravě je bohatě zastoupena vláknina, ovoce a zelenina a mléčné výrobky. Jídelníčky jsou sestavovány tak, aby vyhovovaly dětem i spotřebnímu koši. Dodržovány jsou technologické postupy při přípravě pokrmů. Děti k jídlu nikdy nenutíme, pouze pobízíme a motivujeme. Vedeme děti k dodržování zásad správného stolování. V průběhu celého dne je pak dodržován pravidelný pitný režim. Dětem jsou podávány ovocné čaje, instantní, obyčejné, bylinkové čaje, minerálky, mléčné nápoje, multivitaminové nápoje apod. Mezi jednotlivými pokrmy je dodržován časový odstup tří hodin. Děti mají pochopitelně možnost přídávku a toho, aby vše ochutnaly a učily se zdravému stravování. Jídelní lístky na daný týden jsou přístupné na nástěnce v jednotlivých šatnách či na webových stránkách školy.

4.3 Hygiena a zdravý životní styl

Hygienická pravidla jsou důsledně dodržována po celou dobu pobytu dítěte ve škole, ve všech prostorech je dostatečně větráno. Je dbáno na soukromí při osobní hygieně dítěte. Děti se do třídy převlékají do pohodlného a lehkého oblečení, mají dostatek pohybových aktivit ve třídě i venku. Při pobytu venku využíváme nejen zahradu, ale i okolní přírodu, chodíme na vycházky. Ven s dětmi chodíme za každého počasí s výjimkou silných mrazů, prudkého deště či špatných rozptylových podmínek. Ve škole je zajištěn pravidelný denní režim a řád, který je flexibilní, aby umožňoval přizpůsobit organizaci činností potřebám dětí a aktuálním situacím. Organizace dne umožňuje pravidelné střídání činností tak, aby se děti dokázaly v průběhu dne orientovat a vytvářely si potřebné návyky. V průběhu dne se střídají činnosti klidnější s dynamičtějšími. Učitelka se snaží omezovat sezení dětí u stolečků na minimum (např. jídlo, práce s pracovními listy, hry s konstruktivními stavebnicemi, modelování, výtvarné výchově ...).

Rodiče mohou ve výjimečném případě a po předchozí domluvě s učitelkou, přivést dítě později nežli do 8:00 hodin, jak stanoví školní řád. Ve škole má každé dítě svou matraci na spaní s příslušenstvím (deka, polštář), označené značkou dítěte, děti se převlékají do pyžam, odpočívají při čtení nebo reprodukováné pohádce či hudbě. Děti odpočívají dle svých individuálních potřeb, je jim poskytnut dostatečný čas k odpočinku, jsou respektovány jejich

potřeby. Děti, které mají nižší potřebu spánku vstávají individuálně po dostatečném odpočinku a věnují se klidovým činnostem dle možností. Děti se učí respektovat potřebu spánku svých kamarádů, jsou vedeny k tichému chování.

4.4 Psychosociální podmínky

Škola má zavedený adaptační režim. Režim odpovídá individuálním potřebám dítěte, rodiče mají možnost pobýt s dítětem ve škole při nástupu a nenásilně je zvykat na nové prostředí. Adaptační režim si učitelky na třídě s rodiči dohodnou individuálně (po hodinách v dopoledních činnostech), tak aby dítě nebylo stresováno a nebylo neúměrně zatěžováno spěchem. Svoboda a volnost dětí musí být vhodně vyvážena důležitou mírou omezení, která vyplývají z dodržování a respektování pravidel a řádu herny. Podporujeme u dětí prosociální vztahy, motivujeme děti pochvalou, povzbuzením a předcházíme agresivnímu chování. Problémy neřešíme násilím, ale domluvou. S dětmi nemanipulujeme, zbytečně je neorganizujeme, nepodporujeme nezdravou soutěživost. Vyhýbáme se negativním slovním komentářům. Každé dítě je pro nás individualita, kterou respektujeme. Vytváříme pohodové a motivační prostředí, ve kterém se dítě cítí bezpečně a spokojeně samostatnost dětí podporujeme pestrou nabídkou činností s různou náročností, dítě má možnost volby. Vzdělávací nabídka odpovídá a je přizpůsobena věku a potřebám dítěte. Dítě je vedeno k samostatnosti v řešení problémů, k zodpovědnosti za své chování a uvědomění si důsledků. Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi usilujeme o projev vzájemné důvěry, tolerance, ohleduplnosti a zdvořilosti. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Nejsou přípustné žádné projevy nerovnosti, ponižování ani urážek druhé osoby. Pedagog nenásilně ovlivňuje prosociálním směrem vztahy dětí ve třídě (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí). Ve škole se dbá na přirozené potřeby dětí, činnosti volné i řízené jsou vyvážené. Vyloučené je podporovat nezdravou soutěživost u dětí, což způsobuje snížené sebevědomí. Uplatňován je pedagogický styl s nabídkou činností, je třeba dětem umožnit, aby se rozhodovaly samy. Podporována je vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, zdvořilost a solidarita.

4.5 Organizace, metody a formy vzdělávání

Provozní doba mateřské školy je od 6:00 do 16:00 hodin.

Organizačně je činnost zajištěna tak, aby učitelka měla přehled o dětech a koordinovala činnosti tak, aby nedocházelo k porušování bezpečnosti práce. Kapacita školy není překračována. Individuální přístup je realizován dle potřeb a přání dětí a dle aktuálních možností, jsou

vytvářejí podmínky pro individuální i skupinové činnosti. Činnosti v průběhu dne se dle možností přizpůsobují situacím, k tomu, jak děti přicházejí a kdy odcházejí. Pravidelnost je pro děti velmi důležitá a je dodržována v podávání jídla, pohybových aktivitách, odpočinku na lůžku, v hygienických návycích, pobytu venku. Veškeré činnosti jsou organizovány tak, aby podněcovaly k vlastní aktivitě dětí. Dětem je umožněn dostatek prostoru k vlastnímu experimentování a k vlastní aktivitě. Je dbáno na soukromí a potřeby dítěte, pokud se nechce účastnit společných činností, nemusí, může se věnovat jiné činnosti, to ale neznamená, že nemá možnost se k nabízenému vrátit. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky / kvalitní pomůcky, vybavení prostředí. Vytváříme dětem podnětné a zážitkové prostředí s klidnou a harmonickou atmosférou. Veškeré činnosti učitelky se přizpůsobují potřebám a zájmům dětí, pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky/ kvalitní pomůcky, vybavení prostředí. Vytváříme dětem podnětné a zážitkové prostředí s klidnou a harmonickou atmosférou. Veškeré činnosti učitelky se přizpůsobují potřebám a zájmům dětí.

4.6 Vnitřní režim školy

Denní řád

6:00 – 8:00 hod: *příchod dětí, spontánní hra dětí, individuální péče, různé hry a aktivity dětí*

8:00 – 9:00 hod: *ranní kruh, řízená činnost pedagogem dle plánu, ranní cvičení*

9:30 – 10:00 hod *hygienu, svačina*

9:30 – 10:00 hod: *řízená činnost pedagogem, spontánní a prožitkové činnosti*

10:00 – 11:30 hod: *vycházka, nebo aktivity na zahradě, při níž děti poznávají přírodu aj.*

11:30 – 12:00 hod: *hygienu, oběd a vyzvedávání dětí rodiči, hygienu*

12:00 – 14:15 hod: *odpolední spánek, odpočinek*

14:15 – 16:00 hodin: *hygienu, svačina, hry v herně nebo na zahradě, spontánní činnosti, rozcházení dětí.*

Činnost se v průběhu dne přizpůsobuje potřebám dětí a aktuálním situacím. Při pěkném počasí je pak co nejvíce využívána zahrada, a to již od ranních hodin.

4.7 Metody a formy vzdělávání

Učitelka ve třídě uplatňuje formy, metody a prostředky práce dle svého rozhodnutí, dané činnosti a momentální situace. Pracuje podle třídního plánu, který obsahově vychází ze ŠVP školy a je členěn do jednotlivých bloků s cílenou vzdělávací nabídkou.

V našem systému vzdělávání je využíváno např. spontánní sociální učení, prožitkové učení, projektové a tematické učení.

Formy:

- kooperační učení, prožitkové učení - spolupráce dětí, vlastní zkušenost
- spontánní sociální učení- přirozená nápodoba

Metody:

- slovní - rozhovory, popis obrázků, činností, předmětů a dějů,
- rozbor, přednes, čtení, vyprávění, pochvala
- názorné činnosti - pozorování, pokus- omyl, podněcování, prohlížení obrázků, exkurze, pracovní a výtvarné činnosti, experimenty, cvičení, hudební a pohybové činnosti
- praktické činnosti - hudební a pohybové ztvárnění, modelování, kreslení, malování, stříhání, sběr a práce s přírodninami, práce s látkami, pracovní návyky, práce s rostlinami, pracovní návyky v oblasti hygieny, sebeobsluhy, stolování, udržování pořádku ve třídě a ve svých věcech

Vzdělávací program je zajištěn a organizován takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče. Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

4.8 Řízení mateřské školy

Za řízení školy i za výchovnou práci s dětmi zodpovídá ředitelka školy. Řídí a motivuje zaměstnance školy a koordinuje jejich práci. Povinnosti, kompetence, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny. Vzdělávací činnosti se provádějí systematicky v průběhu dne podle stanovených cílů. Hospitační a kontrolní činnost provádí ředitelka školy, jsou nahodilé i plánované. Kontrola se zaměřuje zejména na dodržování a plnění ŠVP. Ředitelka zpracovává koncepci školy a dohlíží na její plnění. Zajišťuje a hodnotí personální a materiálně – technické podmínky školy. Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří příjemné prostředí

důvěry a tolerance. Necháává zaměstnancům dostatek pravomocí, motivuje je a respektuje jejich názor. Rozhoduje o přijetí či nepřijetí dětí do mateřské školy podle § 165 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb./školský zákon/ a podle stanovených kritérií pro přijímání dětí do mateřské školy. Ředitelka podporuje spolupráci s rodiči, odborníky ve věcech výchovy a vzdělávání dětí, umožňuje a podporuje profesní růst zaměstnanců, umožňuje jim dále se vzdělávat a zdokonalovat ve své práci, vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky.

4.9 Informační systém

Vnější informační systém - mateřská škola <--> rodiče

Rodiče jsou informováni prostřednictvím nástěnek, vývěsek. Komunikace s rodiči probíhá denně, osobně. Komunikační systém s rodiči je nastaven i elektronicky, a to programem Správa MŠ. Škola vede evidenci telefonických kontaktů na rodiče. Třídní schůzky se konají většinou jednou ročně, a to zpravidla na začátku školního roku. Informace se dostávají k rodičům i prostřednictvím webových stránek školy. Konzultační hodiny a individuální pohovory s ředitelkou či učitelkou se plánují po dohodě obou stran.

Vnitřní informační systém

Každodenní hodnocení činností probíhá ústně, průběžně s ředitelkou. V situacích vyžadujících urgentní řešení je svolána mimořádná porada. Pedagogické porady se konají 4 - 5x za školní rok. Na pedagogických poradách se plánují akce a aktivity školy. Na poradách se dále vyhodnocují výsledky vzdělávacího programu, hodnotí se vzdělávání pedagogů, předávají se informace ze vzdělávání, hodnotí se akce a aktivity. Provozní porady dle potřeby. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se základní školou v Hejnicích, i v Lázních Libverdě, s mateřskými školami v okolí, s organizacemi v místě mateřské školy, s logopedem.

4.10 Personální a pedagogické zajištění

Všichni pedagogové mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Ředitelka školy má vysokoškolské vzdělání – titul Bc – obor speciální pedagogika. Pedagogové se vzdělávají průběžně samostudiem metodik a závazných dokumentů, ke vzdělávání přistupují aktivně. Účastní se podle svého výběru nebo na doporučení ředitelky vzdělávacích akreditovaných seminářů z nabídky MŠMT a jiných institucí. Do mateřské školy jsou přijímány děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Proto ve škole pracuje asistentka pedagoga. Úzce se tedy

spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálně pedagogickým centrem v Liberci.

Pedagogický personál

Bc. Martina Melková – ředitelka školy (vysoká škola, obor speciální pedagogika pro vychovatele)

Hana Mikasová – učitelka (střední pedagogická škola)

Anna Klbíková – učitelka (střední pedagogická škola)

Pavλίna Hübnerová – asistentka (kurz asistenta)

Provozní personál

Petra Lozová – vedoucí stravování

Jana Lozová – kuchařka

Jitka Zapletalová – uklízečka

4.11 Spoluúčast rodičů

Mezi pedagogy a rodiči panuje většinou oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost a respekt. Daří se nám u většiny rodičů vzájemná spolupráce na základě partnerství. Učitelky s rodiči jednájí ohleduplně a taktně, zachovávají diskrétnost. Vyžadují dodržování školního řádu. Rady nebo doporučení poskytujeme, pokud sám rodič projeví zájem. Zpětnou vazbu na naší práci nám poskytují metody - vlastní hodnocení, každodenní pohovory s rodiči, rozhovory s veřejností, porovnání s jinou mateřskou školou, kontrola ze strany zřizovatele, nadřízených orgánů, spolupráce se ZŠ a úspěchy dětí. Rodiče jsou přitom pravidelně informováni o tom, co se ve škole zrovna děje. Mohou se to dozvědět jak prostřednictvím pedagoga, tak prostřednictvím jiných prostředků, jakými jsou nástěnky s týdenními plány, koutky s výrobky, osobní kontakty a schůzky, upozornění, vyvěšená v šatně atd. Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte a domlouvají se na společném přístupu k výchově a vzdělávání. Každý má své individuální přístupy a potřeby. Pedagogové chrání soukromí rodiny, zachovávají diskrétnost a jednájí s nimi ohleduplně. Škola je otevřená všem, kdo mají zájem o naši práci, každému, kdo nám chce být nápomocen, a kdo má zájem o vzájemnou spolupráci.

4.12 Povinné předškolní vzdělávání

Shrnutí nejzásadnějších změn

Novela školského zákona, zákon č. 178/2016 Sb. zavádí s účinností od září 2017 povinné předškolní vzdělávání a zavádí individuální vzdělávání dětí jako možnou alternativu plnění povinného předškolního vzdělávání v mateřské škole. Mění se pravidla přednostního přijímání dětí ke vzdělávání v mateřské škole (od září 2017 se bude týkat dětí starších čtyř let, od září 2018 dětí starších tří let, od září 2020 dětí od dvou let). Mění se termín zápisu k povinné školní docházce (PŠD) v základní škole a podání žádosti o odklad PŠD. Povinné předškolní vzdělávání a přednostní přijímání k předškolnímu vzdělávání. S účinností od 1. ledna 2017 je stanoveno dětem, které dosáhnou pěti let do měsíce září, nastoupit v následujícím školním roce k povinnému předškolnímu vzdělávání. Zavádí se zápis k povinnému předškolnímu vzdělávání, který bude mateřskou školou vypisován ve stanoveném časovém období (prvních 14 dní v květnu). V případě dětí, které neplní povinné předškolní vzdělávání, bude i nadále stanovena možnost zkušebního pobytu v maximální délce tří měsíců. Mateřská škola musí do svého školního řádu zpracovat informace o podmínkách uvolňování dětí ze vzdělávání a omlouvání absencí včetně způsobu dokládání jejich důvodů. Pokud si ředitelka školy vyžádá doložení důvodů nepřítomnosti dítěte, zákonný zástupce tak bude muset učinit do tří dnů od vyžádání. Povinné předškolní vzdělávání v mateřské škole je bezplatné. Vedle vzdělávání v mateřské škole školský zákon umožňuje tři další způsoby plnění povinného předškolního vzdělávání – individuální vzdělávání, vzdělávání v přípravné třídě (přípravném stupni základní školy speciální) a v zahraniční škole. Pokud se zákonný zástupce rozhodne pro některou z alternativních forem plnění povinného předškolního vzdělávání, musí to oznámit mateřské škole, do které je jeho dítě zapsáno, nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku, ve kterém se má dítě začít povinně vzdělávat (tzn. do konce května).

4.12.1 Individuální vzdělávání u dětí předškolního věku

Individuální vzdělávání je jednou z možných forem plnění povinného předškolního vzdělávání. Individuální vzdělávání může probíhat po celý školní rok, nebo jen po jeho určitou část. Pokud zákonný zástupce plánuje své dítě individuálně vzdělávat po převažující část školního roku (nadpoloviční počet dnů školního roku), musí svůj záměr oznámit ředitelce mateřské školy, do které je dítě zapsáno, nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku, ve kterém se má dítě začít povinně vzdělávat. Pokud se zákonný zástupce rozhodne začít své dítě

individuálně vzdělávat v průběhu školního roku, musí to písemně oznámit řediteli mateřské školy, ve které se jeho dítě vzdělává, a vyčkat do doručení oznámení řediteli.

Oznámení o individuálním vzdělávání obsahuje identifikační údaje dítěte (jméno a příjmení, rodné číslo, místo trvalého pobytu), období, po které bude dítě individuálně vzděláváno a důvody pro individuální vzdělávání.

Po tom, co ředitelka školy obdrží oznámení o individuálním vzdělávání, doporučí zákonnému zástupci oblasti z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, ve kterých má být dítě rozvíjeno. Mateřská škola ověřuje, jak si dítě osvojuje očekávané výstupy (schopnosti a dovednosti) v doporučených oblastech. Pokud dítě zaostává v osvojování potřebných schopností a dovedností, pracovníci mateřské školy doporučí rodičům, jak dále postupovat při vzdělávání, aby jejich dítě bylo co nejlépe podpořeno. Mateřská škola musí ve svém školním řádu stanovit termíny a způsob ověřování, přičemž termín ověřování musí být stanoven v rozmezí měsíců listopad až prosinec. Zákonný zástupce se musí ve stanovený termín dostavit s dítětem k ověření získaných schopností a dovedností v určených oblastech.

Pokud se zákonný zástupce s dítětem nedostaví k ověření v řádném ani náhradním termínu, ředitelka mateřské školy ukončí individuální vzdělávání. Dítě tak musí neprodleně zahájit docházku do mateřské školy, ve které je zapsáno, a to i v případě, že se rodič proti ukončení individuálního vzdělávání odvolá. Pokud bylo individuální vzdělávání ze strany ředitelky mateřské školy ukončeno, není již možné dítě opětovně individuálně vzdělávat.

Výdaje, které vzniknou při individuálním vzdělávání (např. nákup didaktických her a pomůcek) hradí zákonný zástupce. Pokud se jedná o dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, které ke svému vzdělávání potřebuje podpůrné opatření spočívající v kompenzačních pomůckách (tyto pomůcky na základě vyšetření doporučuje školské poradenské zařízení, jejich soupis je uveden v příloze vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných), hradí pořízení těchto pomůcek stát. Stát také hradí výdaje spojené se zařazením dítěte do vzdělávání v příslušné mateřské škole.

4.12.2 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami se vzdělávají v mateřské škole dle vypracovaného školního vzdělávacího programu a individuálního vzdělávacího programu, který je jim přizpůsoben. Základní povinné podmínky pro předškolní vzdělávání se speciálními

vzdělávacími potřebami jsou stanoveny zákony, vyhláškami a prováděcími předpisy. V současné době je velmi důležitá vyhláška č. 27/2016, která hovoří o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a o žácích mimořádně nadaných. Do mateřské školy pak lze přijmout děti, pokud jim lze zajistit tyto podmínky.

Děti s tělesným postižením – dítě by mělo mít osvojeno specifické dovednosti v rozsahu individuálních možností dítěte. Měla by být zajištěna možnost volného pohybu ve škole. Měly by pro dítě být vytvořeny kompenzační podmínky pro fyzickou aktivitu. Měly by být využívány kompenzační a jiné pomůcky. A pochopitelně se musí dbát na to, aby byl počet dětí ve třídě snížen, pokud dítě nemá svého osobního asistenta.

Děti se zrakovým postižením – mělo by být zajištěno, aby mělo dítě osvojeno dovednosti, které jsou zaměřeny na sebeobsluhu a samostatnost. Prostředí by mělo být, pokud možno bezbariérové a bezpečné. Dítěti by měla být vytvářena nabídka alternativních aktivit, které dítě zvládne, ale které pro něj nebudou příliš snadné. Rovněž by měly být hojně využívány kompenzační a didaktické pomůcky. Pokud dítěti není přidělen osobní asistent, počet ve třídě by měl být snížen.

Děti se sluchovým postižením – pro dítě by měly být vybírány vhodné kompenzační pomůcky. Vhodný je též logopedický asistent a vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním, popřípadě alternativním systému. Je tedy zapotřebí, aby pedagog využíval například jiné alternativní a augmentativní komunikační prostředky (piktogramy, Makaton, atd.), které dítě využívá.

Děti s mentálním postižením – dítě by mělo zvládat základní sebeobsluhu a základní hygienické návyky, které však odpovídají stupni postižení. Pro dítě jsou vybírány vhodné didaktické a kompenzační pomůcky, které dítěti prospějí. Podle stupně postižení je pro dítě vhodný osobní asistent. Počet dětí ve třídě je pak podle toho snížen.

Děti s poruchou hyperaktivity a pozornosti – prostředí by mělo být pro dítě klidné, toto kritérium naše škola nabízí. Pro dítě by měl být zajištěn bezpečný dohled a individuální přístup k dítěti. Mateřská škola by většinou měla spolupracovat se speciálně pedagogickou poradnou a pochopitelně s rodiči dítěte. Pro dítě by měly být vybírány aktivity tak, aby dítě zaujaly a posilovaly jeho pozornost. Rovněž by měly být zajištěny pomůcky na cvičení soustředěnosti a pozornosti. Děti, i pedagogové musí respektovat poruchu dítěte. V současné době se zde nachází jedno dítě s poruchou ATTACHMENTU a pracuje s ním asistentka pedagoga.

Děti s poruchami řeči – rozhodně by měla být zajištěna logopedická péče a spolupráce s odborníky a rodiči. V současné době se v mateřské škole nachází několik dětí s poruchou řeči.

Děti s kombinovanými vadami a autismem – mělo by být zajištěno osvojení specifických dovedností, které jsou zaměřeny na sebeobsahu. Vzdělávací prostředí by mělo být klidné. Rozhodně by měl být zajištěn osobní asistent, nebo alespoň asistent pedagoga. Je vhodné, aby byl počet dětí snížen. Pro dítě jsou vybírány vhodné kompenzační a didaktické pomůcky, které budou u dítěte rozvíjet jeho osobnost. Dále by měly být stanoveny další podmínky dle druhu a stupně postižení.

Děti se zdravotním znevýhodněním – k dítěti by se mělo přistupovat s tolerancí, dle jeho možností. Zajištěna by měla být individuální péče, dle potřeb dítěte.

Děti se sociálním znevýhodněním – zajištěna by měla být hlavně individuální péče. Velikou roli zde hraje také komunikace s rodiči, či zákonnými zástupci.

Děti s odlišným mateřským jazykem (OMJ) - ředitelka školy školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne. Ředitelka školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, spolupracujeme s odborníky ze speciálně pedagogické poradny, psychologem, pedagogickou psychologickou poradnou atd.

4.12.3 Podmínky pro vzdělávání dětí mimořádně nadaných

V současné době tyto děti v mateřské škole nemáme. Platí však vyhláška 27/2016 o vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a o žácích mimořádně nadaných.

4.13 Charakteristika školního vzdělávacího programu

Základní dokumenty a materiály využité při tvorbě ŠVP

Náš školní vzdělávací program je vytvořen v souladu s platnými předpisy:

Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání na základě ustanovení zákona č. zákona č. 178/2016 Sb., kterými se mění zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Upravený RVP PV nabývá účinnosti od 1. 9. 2017.

Vyhlášky č. 43/2006 Sb., mění se vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání.

Dále bylo použito: Manuál k přípravě školního/ třídního/ vzdělávacího programu mateřské školy.

Program školy vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

4.13.1 Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání

Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání. Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

4.14.2 Základy školního vzdělávacího programu

Dítě se svými zájmy a přirozenými potřebami stojí ve středu zájmu všech. Prospěch dítěte je rozhodující, a to bez ohledu na náročnost práce pedagogů a ostatních dospělých. Dítě se musí cítit v bezpečí. Dítě získává základy pro zdravé sebevědomí, důvěru ve vlastní sílu a schopnosti, prosociální postoje, vstřícný a otevřený vztah ke společnosti i ke světu formou prožitkového učení. Vytváříme základy pro celoživotní vzdělávání dítěte. Dítě se učí tím, co samo dělá, co samo zkusí, a v čem se aktivně uplatní. Vzdělávání dítěte probíhá nepřetržitě za všech situací a okolností. Dítě vnímá chování okolí a je ovlivňováno vším čeho se v mateřské škole účastní, co prožívá a co se v jeho okolí děje. Každé dítě má právo se projevat jako jedinečná osobnost, rozvíjet se, učit se v rozsahu svých individuálních potřeb a postupovat svým tempem. Záměrem je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést je tak, aby dosažená úroveň klíčových kompetencí na konci předškolního období odpovídala maximálním možnostem každého dítěte.

4.14.3 Vzdělávací obsah ŠVP

ŠVP tvoří integrované bloky

Integrovaný blok je složen z témat, která rozpracovávají učitelky (třídní vzdělávací program). Integrované bloky jsou rozděleny do čtyř ročních období. Názvy integrovaných bloků mohou být změněny dle potřeby, slova *podzim, zima, jaro a léto* v nich však zůstanou zachována.

Délka a náplň témat je přizpůsobena věku dětí, jejich zájmům a potřebám a složení kolektivu. Obsah a forma TVP a tematických celků je plně v kompetenci učitelek. Umožňuje pedagogům pracovat samostatně, tvořivě s uskutečňováním vlastních nápadů. Dokument je otevřený, do kterého je možné na základě evaluační činnosti doplňovat dotvářet a přeměňovat obsah vzdělávání. Při sestavování vzdělávací nabídky vycházíme z prostředí, ve kterém se škola nachází. Vzdělávací nabídka je tvořena tak, aby oslovila každé dítě. Každé dítě může vybrat činnost, která ho zajímá, která odpovídá jeho schopnostem a možnostem. Děti vedeme k samostatnému myšlení a rozhodování.

4.14.4. Integrované bloky

Integrované bloky jsou různě rozsáhlé, často se úzce prolínají. Prvky se opakují a dítěti se znovu připomínají, setkává se s věcmi v různých souvislostech a tím se poznatky učí z různých pohledů. Také dětem umožňujeme, aby své získané poznatky mohly využít v praxi. Pokud se dítě setkává se stejným obsahem i mimo vzdělávací nabídku, například při vycházce, při neformální příležitosti, vidí vše v logických souvislostech, a tak danou věc může lépe pochopit. Bloky jsou nastaveny tak, aby v sobě obsahovaly všechny vzdělávací oblasti. Svým obsahem na sebe vzájemně navazují, doplňují se a prohlubují, plynule přechází z jednoho do druhého. Školní vzdělávací program se opírá o poznatky o naší Zemi, živé i neživé přírody, naše tradice a zvyky, svátky i významné dny. A nejen to, rozvíjí v dětech kladný vztah k přírodě, učí je úctě k lidem, ke zvířatům i rostlinám. Místo, kde žijeme je pro nás domovem.

Na školní vzdělávací program navazuje třídní vzdělávací program, který svými tématy navazuje na integrované bloky. Je propracován konkrétně pro potřebu dětí. Vzdělávání dětí probíhá v pěti základních oblastech, které jsou vzájemně propojeny a ovlivňují se.

1. Biologická oblast ↔ Dítě a jeho tělo
2. Psychologická oblast ↔ Dítě a jeho psychika
3. Interpersonální oblast ↔ Dítě a ten druhý
4. Sociálně-kulturní oblast ↔ Dítě a společnost
5. Environmentální oblast ↔ Dítě a svět

Podzim

Název bloku:

1. Naše školička

Týdenní témata: Ahoj školko, To jsou moji kamarádi, Místo, kde žijeme, Babí léto.

2. Barvy podzimu

Týdenní témata: Ovoce, Zelenina, Barvy podzimu, Les.

3. Podzimní čarování

Týdenní témata: Dýně – Halloween, Podzimní draci, Ptáci, Počasí na podzim, Lesní zvířata.

Vzdělávací obsah:

Toto období je zaměřeno zejména na adaptaci dětí v prostředí školy, skupiny. Děti se seznamují s prostředím školy a zahrady. Děti poznávají pedagogické pracovníky, vytvářejí si pravidla a rituály své třídy. V tomto bloku je pro bezpečnou adaptaci dětí velmi důležitá rodina. Vzhledem k tomu, že navazuje velmi úzká spolupráce s rodinou, je v bloku zahrnuto téma Domov a rodina. V rámci vzdělávací nabídky je využíváno různých poznávacích her, pohybových, námětových, hudebních, dramatických činností.

Obecné dílčí vzdělávací cíle:

- Seznámit děti s prostředím
- Učit děti orientovat se v prostorách MŠ
- Vést děti k projevování svých potřeb
- Podporovat komunikaci dětí v souvislosti s vytvářením nových vztahů
- Vytvářet s dětmi pravidla společného soužití
- Vést děti k vyjadřování svých pocitů
- Vést děti k vnímání přírody okolo nás, života v ní

Zima

Název bloku:

1. Adventní veselí

Týdenní témata: Lidové zvyky, Advent, Vánoce.

2. Zimní radovánky

Týdenní témata: Tři králové, Zvířata a ptáci v zimě, Zimní sporty.

3. Objevujeme, sportujeme, sníme

Týdenní témata: Olympiáda, Lyžařský kurz, Masopust, Povolání – profese dospělých

Vzdělávací obsah:

Blok se vyznačuje nejméně chladným obdobím roku. Dny jsou krátké a brzy se stmívá. V mnoha zemích je sníh a led. Rostliny přestávají růst a stromy jsou bez listů. Některým zvířatům naroste huňatější srst, která je chrání. Jiná zvířata celou zimu spí. Lidé si krátí tmou svátky a různým vyráběním. Zkoumáme sníh a led, stavíme ze sněhu, bobujeme. Poznáváme přírodu podle stop, krmíme ptactvo. Podnikáme dlouhé vycházky. Období Vánoc je jako stvořený pro posílení mezilidských vztahů, vánoční zvyky a příprava Vánočního koncertu. Nový rok a osobní síla, propojení s plamenem svíčky během cvičení, rytmického tance. Děti prožijí zimní odpočinek, Masopustem ukončíme zimu.

Obecné dílčí vzdělávací cíle:

- Posilovat a otužovat tělesný rozvoj a zdraví dětí při pobytu na zdravém vzduchu
- Pozorovat změny v přírodě a její koloběh
- Přiblížit tradice Vánoc
- Podporovat fantazii a kreativitu dětí
- Rozvíjet řečové a jazykové schopnosti
- Posilovat kultivovaný projev dětí
- Posilovat přirozené poznávací city
- Posilovat schopnosti záměrně řídit svoje chování
- Posilování vzájemného respektování odlišností i jiných preference

Jaro

Název bloku:

1. Návraty v jarním čase

Týdenní plány: Jaro – charakteristika, Ptáci se vracejí, Morana odplouvá-jaro připlouvá.

2. Kouzla, knihy a zvířecí kamarádi

Týdenní plány: Pašijový týden, Domácí zvířata a jejich mláďata, Kniha a já, Den Země.

3. Naše rodina

4. Týdenní plány: Moje rodina, Maminka má svátek, Místo, kde žiju, Naše republika

Vzdělávací obsah:

V tomto bloku se probouzí příroda, vracejí se k nám ptáci z teplých krajín, kvetou stromy, jarní květiny, probouzí se zvířata a lidé čerpají novou energii, rodí se mláďata, pracuje se na zahradách. V dubnu oslavíme svátek naší Země, uvědomíme si důležitost životního prostředí, v němž žijeme. Zaměříme se na náš dech a sním spojenou životní sílu jara. Připravíme záhony na školní zahradě pro nová semínka. Probádáme přírodu kolem nás. Prožijeme společně svátky jara s rituály. Lesní dny jsou více propojovány s pohybovými hry. Učíme se poznávat stromy, květiny. Příroda je motivem pro různé výtvarné techniky, pro práci s různými materiály, barvou a přírodninami. Vyzdobíme školku. Učíme se pojmenování, určování, dělení, třídění. Společně s environmentálním programem trávíme více času na školní zahradě.

Obecné dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti, podpora zdraví dětí
- Respektovat jeden druhého, vytvářet si další společná pravidla
- Osvojit si další poznatky o svém těle
- Osvojit si schopnosti sdělit poznatky formou výtvarnou, pohybovou, hudební, dramatickou
- Rozvoj našich smyslů, přechod od konkrétního k názornému a naopak
- Rozvoj kooperativních dovedností
- Vnímání přírody a života v ní – environmentální programy
- Procvičování časových pojmů
- Práce s různými výtvarnými technikami v souvislosti s rozvojem grafomotoriky a dalších dovedností
- Rozvoj schopností a dovedností pro nástup do Základní školy

Léto

Název bloku: Prázdniny

Týdenní plány: Čím cestujeme, Exotická zvířata, Voda, Lesní plody, Opakování, Příprava na školu.

Vzdělávací obsah:

Letní blok je charakteristický pro poznání světa a vody kolem nás. Děti se v něm seznámí s životem na Zemi, s dopravními prostředky (bezpečností na silnicích), s ekologií (tříděním odpadů), šetření vodou, využití vody, s vesmírem, s cizími národy a jejich kulturou. Děti se dozví nové informace o lidském těle a jeho orgánech, o zdraví, zdravých životních návycích, jak se o své tělo správně starat, jak správně jíst. Prožijí legraci na školním výletě. S blížícím se létem budeme trávit hodně času v přírodě (školní zahradě) a těšit se na prázdniny. Rozloučíme se s předškoláky a užijeme si svátek dětí.

Obecné dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj pozitivních citů, podpora získání sebedůvěry
- Učit se sebeovládání
- Podpora a rozvoj komunikace s vrstevníky i dospělými
- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- Rozvoj pěveckých dovedností
- Rozvoj schopnosti vyjádřit získané pocity a dojmy
- Rozvoj tvořivosti, řešení problémů
- Rozvoj paměti a pozornosti
- Podpora zájmu dítěte o učení

5 Evaluační systém

Cílem evaluace je ověřit a zlepšit kvalitu. Hodnotíme, co se podařilo, co se nepodařilo, jak postupovat dál, čeho se vyvarovat. Při každém evaluačním procesu si musíme ujasnit odpovědi na otázky.

- Co budeme evaluovat?
- Kdo se bude podílet na evaluaci?

- Jak, jakými způsoby a metodami budeme evaluovat, s jakými výstupy?
- Kdy budeme evaluovat, v jakých časových intervalech?

5.1 Přehled evaluačních činností

5.1.1 Evaluace ŠVP

Provádí učitelky průběžnou praxí, poznatky a postřehy si předávají na pedagogických poradách, učitelky navrhuji změny v ŠVP

5.1.2 Evaluace TVP

Provádí se písemně po ukončení každého tematického bloku, dále se provádí písemně hodnocení TVP na konci školního roku, musí obsahovat zpětnou vazbu ke zpracování TVP a výstupy a doporučení pro zpracování dalšího, musí posoudit soulad ŠVP a TVP. Jednotlivé aktuální postřehy učitelka zaznamenává do třídní knihy nebo týdenního plánu.

5.1.3 Evaluace dětí

Praktikována formou interně vytvořeného diagnostického dotazníku, dále je do portfolia každého dítěte vkládán vzorek úrovně základní kresby na začátku a konci školního roku. Jednotlivé aktuální postřehy si učitelka zaznamenává na volný arch do portfolia dítěte.

5.1.4 Autoevaluace učitelky

Praktikována formou průběžného hodnocení tematických celků a závěrečného hodnocení roční činnosti.

5.4.5 Evaluace zaměstnanců ředitelkou

Provádí se formou hospitací, formou průběžného pozorování, rozhovoru, diskusí, analýzou projektů.

5.4.6 Evaluace činností školy

Provádí se příležitostně, formou dotazníkového šetření zaměřeného na názory rodičů, většinou na konci školního roku. Z výsledků určí učitelky závěry pro svou další práci

5.5. Zdroje pro hodnocení

- *Spontánní reakce dětí, chování, verbální projev*
- *Analýza dětských prací, výsledky hry, výsledky pracovních a estetických činností*
- *Diagnostika*
- *Hodnocení a spokojenost rodičů*
- *Hodnocení ČŠI*
- *Nové informace z dalšího vzdělávání učitelů*
- *Pohovory s personálem*
- *Hospitační činnost*
- *Hodnocení ze strany zřizovatele*

6 Přílohy ŠVP

- Provozní řád mateřské školy
- Školní řád - aktualizovaný k 1. 9. 20205
- Provozní řád školní zahrady
- Plán kulturních akcí - doplňován během školního roku
- Plán kontrolní a hospitační činnosti
- Interně vytvořený diagnostický dotazník (evaluace dítěte)
- TVP- vzdělávání (bloky)
- Hodnocení školy
- Konkretizované očekávané výstupy RVP PV

Použitá literatura

Zákon č. 178/2016 Sb., kterými se mění zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 563/2004 Sb., /O pedagogických pracovnících/.

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platná od 1.9.2017.

Manuál k přípravě školního vzdělávacího programu mateřské školy.

Projektování a plánování v rámci třídního plánu.

Pedagogická evaluace.

Vypracovali: Bc. Martina Melková

Hana Mikasová

Změny zapsány 1.9.2025